

Rapport

Flora- en Fauna QuickScan

Melis Stokestraat, Tilburg

In het kader van de Wet Natuurbescherming

COLOFON

Titel	: Flora- en Fauna QuickScan Melis Stokestraat, Tilburg
Versie	: Definitief
Kenmerk	: 03P2204609
Datum rapport	: 15-7-2022
Aantal pagina's	: 16 (excl. Bijlage)
Projectleider	: C.R.M. Hoogervorst BSc
Auteur(s)	: C.R.M. Hoogervorst BSc
Inspectiewerk	: C.R.M. Hoogervorst BSc
Kwaliteitscontrole	: G. Maas BSc
Wijze van citeren	: Hoogervorst, C.R.M. (2022). Flora- en Fauna QuickScan Melis Stokestraat, Tilburg. Pius Floris, Vught.
Opdrachtgever	: Gemeente Tilburg
Contactpersoon	: Mevrouw M. Ruhe : Stadhuisplein 130 : 5038 TC, Tilburg

Pius Floris Boomverzorging Vught

Lage Raam 1
5076 PE Haaren
T: +31 (0)73 - 6567235
info@piusfloris.nl
www.piusfloris.nl

Contactpersoon:
M: +31 (0)6 – 18 72 28 93
C.Hoogervorst@piusfloris.nl

INHOUD

1. INLEIDING	1
1.1. AANLEIDING	1
1.2. HUIDIGE SITUATIE	1
1.3. BEOOGDE ONTWIKKELING	2
1.4. DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN	2
1.5. NABIJGELEGEN NATUUR	2
1.5. LEESWIJZER	2
2. TOETSINGSKADER	3
2.1. BESCHERMING VAN SOORTEN.....	3
2.1.1. Vogelrichtlijn	4
2.1.2. Habitatrichtlijn	4
2.1.3. Andere soorten	4
2.2. ONTHEFFING	4
2.3. BESCHERMING VAN NATURA 2000-GEBIEDEN	5
2.4. BESCHERMING VAN NATUURNETWERK NEDERLAND	5
2.5. BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN.....	5
2.6. ZORGPLICHT	5
3. METHODE	6
3.1. VOORONDERZOEK.....	6
3.2. VELDONDERZOEK.....	6
4. RESULTATEN EN EFFECTBEOORDELING	7
4.2. VAATPLANTEN	7
4.3. VOGELS	8
4.4. VLEERMUIZEN	9
4.5. OVERIGE ZOOGDIEREN	10
4.6. AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSSEN.....	11
4.7. ONGEWERVELDEN	11
5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	13
5.1. HOOFDCONCLUSIES.....	13
5.2. RANDVOORWAARDEN	13
5.2.1. Vogels.....	13
5.2.2. Vleermuizen	14
5.3. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN VLEERMUIZEN	14
6. NATUURINCLUSIEF HERINRICHTEN	15
LITERATUUR	16
BIJLAGE I	17
FF WAARNEMINGEN	17
BIJLAGE II	18
RESULTATEN NDFF	18
BIJLAGE III	22
JAARROND BESCHERMDE NESTEN	22
BIJLAGE IV	24
VRIJGESTELDE SOORTEN.....	24

1. INLEIDING

1.1. AANLEIDING

In het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aan de Melis Stokestraat, Tilburg is door de Gemeente Tilburg verzocht een Flora en Fauna quickscan uit te voeren. De Flora en Fauna quickscan heeft als doel de effecten van de ontwikkeling inzichtelijk te maken in het kader van de Wet Natuurbescherming (voorts Wnb). Volgens nationale- en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan deze ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden; Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van het kappen van houtopstanden.

In de huidige situatie is het niet uit te sluiten dat in het gebied standplaats(en)/leefgebied(en) en/of rust- en verblijfplaats(en) van verschillende beschermde soorten flora en fauna voorkomen. Het voorliggende rapport geeft een eerste inschatting van de effecten op beschermde gebieden, van het potentieel voorkomen van beschermde flora en fauna en de effecten van de ingreep op deze soorten. Om inzichtelijk te krijgen of ontheffing nodig is - in het kader van Wnb - is het noodzakelijk om te weten of beschermde dieren en/of planten (kunnen) voorkomen. Indien aan- of afwezigheid niet afdoende kan worden aangetoond is nader onderzoek nodig.

Afbeelding 1: Het projectgebied en nabijgelegen natuur (NNB en Natura 2000)

1.2. HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied is gelegen in de industriestreek Lovense-Kanaaldijk, te Tilburg. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de Lovensekanaaldijk en daarnaast het Wilhelminakanaal. Direct ten westen van het plangebied bevinden zich woonwijken met hierlangs een industrieterrein. De woonwijken (bouwjaar ca. 1940) hebben dakpandaken en de rijbanen bestaan uit klinkerverharding. Het plangebied betreft een oude voetbalclub met een geasfalteerd parkeerterrein erlangs, waarbij de velden in de huidige situatie dicht begroeid zijn met diverse kruidensoorten, waaronder jacobskruiskruid, struisgras, akkerdistel en vroege haver. De huidige bebouwing (sportkantine en tribune) is zwaar vervallen en zal gesloopt worden gedurende de ontwikkeling. Op en rondom het terrein is een grote diversiteit aan boomsoorten, waaronder zomer- en

moseik, Noorse esdoorn, gewone plataan, fijnspar en Hollandse iep. De verharding op het terrein bestaat uit elementverharding in de vorm van klinkers en tegels.

1.3. BEOOGDE ONTWIKKELING

In het kader van toekomstige nieuwbouw op het terrein en een wijziging van het bestemmingsplan van het perceel is door Gemeente Tilburg een BEA uitgevraagd. Als gevolg van de ontwikkeling kan niet worden uitgesloten dat enkele bomen en/of plantsoenen verloren gaan. Daarnaast zal de aanwezige asfaltverharding worden vervangen.

1.4. DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

In het voorliggende rapport worden de resultaten beschreven van de flora en fauna quickscan. De quickscan betreft een inventarisatie van reeds bekende, wettelijk beschermde natuurwaarden, een beoordeling van potentie voor aanwezigheid van beschermde soorten en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op de natuurwaarden. Het resultaat van de quickscan bestaat uit een conclusie met betrekking tot de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten, de noodzaak tot aanvullend ecologisch onderzoek en de noodzaak voor nadere procedures in het kader van ontheffing of vergunningverlening. De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling? Zijn er negatieve effecten te verwachten op de vastgestelde soorten als gevolg van de ontwikkeling en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Kan het plan doorgang vinden of zijn er vervolgstappen dan wel aanvullende voorwaarden vereist om de ontwikkeling doorgang te kunnen geven?
- Komen binnen de invloedssfeer van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, zijn er negatieve effecten te verwachten op de natuurwaarden? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen vereist?

1.5. NABIJGELEGEN NATUUR

Het projectgebied ligt op ca. 25m afstand van het dichtstbijzijnde NNB-gebied met het beheertype *N04.02 Zoete plas*, het Wilhelminakanaal (zie, Afbeelding 1). Dit wordt gevolgd door het NNB-gebied met beheertype *N16.04 Vochtig bos met productie* op ca. 1,6 km afstand. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden betreft de Kampina & Oisterwijkse Vennen en is op ca. 2,6 km van de ontwikkeling gelegen. Het gebied kenmerkt zich door droge en vochtige heidevegetatie, akkertjes, meanderende rivieren, blauwgraslanden en voedselarme, zure vennen. Door de relatief beperkte afstand en de grote omvang van de ontwikkeling zijn negatieve effecten door toedoen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet uitgesloten, voorafgaand aan de werkzaamheden dient hiervoor een AERIUS calculatie uitgevoerd te worden. Negatieve effecten op de kenmerken en kwaliteit van NNN-gebieden zijn uitgesloten.

1.5. LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het wettelijke toetsingskader, de geldende beschermingsregimes en wettelijke bepalingen. In hoofdstuk 3 worden gehanteerde methodes beschreven voor de uitgevoerde inventarisatie. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het literatuur- en veldonderzoek en de mogelijke effecten van de ontwikkeling op de natuurwaarde. Hoofdstuk 4 is onderverdeeld per soortgroep: vaatplanten, vogels, vleermuizen, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen en vissen en ongewervelde. In hoofdstuk 5 worden de conclusies behandeld en soort gebonden adviezen gegeven. Tevens wordt een aanbeveling gegeven met betrekking tot eventuele nader onderzoeken, de noodzaak tot ontheffing en mitigerende en/of compenserende maatregelen. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 een vrijblijvend advies gegeven over natuur inclusief bouwen/herinrichten.

2. TOETSINGSKADER

2.1. BESCHERMING VAN SOORTEN

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden en houtopstanden. De Wnb kent drie beschermingsregimes waarin de verbodsbepalingen voor de bescherming van in het wildlevende dier- en plantsoorten zijn opgenomen. Hieronder volgt een overzicht van de verbodsbepalingen zoals beschreven in artikel 3.1, 3.5 en 3.10.

Artikel 3.1 Beschermingsregime vogelrichtlijn soorten

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5 Beschermingsregime habitatrichtlijn soorten

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
 - c. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis

2.1.1. VOGELRICHTLIJN

Het verbod op opzettelijk verstoren vogels is alleen geldig wanneer er sprake is van een “wezenlijke invloed” op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Er kan sprake zijn van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding bij verstoring door projecten in het broedseizoen. Hierbij kan verstoring leiden tot aantasting van de functionaliteit van nesten en/of het doden van dieren. In dit kader kan er sprake zijn van overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2. Enkele vogelsoorten gebruiken jaarlijks hetzelfde nest of maken jaarrond gebruik van de nestlocatie. Deze vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën, zie Bijlage III.

2.1.2. HABITATRICHTLIJN

In de habitatrichtlijn worden enkele vogelsoorten benoemd uit de verdragen van Bern en Bonn. In dit kader is het verstoren van deze vogelsoorten verboden, ongeacht of er sprake is van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

2.1.3. ANDERE SOORTEN

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen enkele soorten waarvoor geen Europese verplichting tot bescherming bestaat. Dit betreft enkel nationaal beschermde soorten. Voor een aantal algemeen voorkomende nationaal beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 voor bestendig beheer, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen. Onder de vrijstelling worden projecten toegestaan die de verbodsbepalingen onder artikel 3.10 overtreden, ook zonder ontheffing. In alle gevallen geldt de zorgplicht. De lijst vrijgestelde soorten is per provincie verschillend, zie Bijlage . Voor een overzicht van alle beschermde soorten wordt verwezen naar de website van het [Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit](#).

2.2. ONTHEFFING

De verbodsbepalingen uit de beschermingsregimes gaan uit van het “nee, tenzij-principe”. In dit kader zijn de verbodsbepalingen in de Wnb voor gebieden, soorten en houtopstanden van kracht in heel Nederland. Het afwijken van verbodsbepalingen onder Wnb is enkel toegestaan onder voorwaarden. Toestemming voor het afwijken van verbodsbepalingen onder Wnb wordt verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten van de provincie (bevoegd gezag). Het bevoegd gezag verleend toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling. Daarnaast kan een vrijstelling gelden mits er gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode, die van toepassing is op de activiteit.

Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten alleen verleend wanneer voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Er wordt voldaan aan geldige wettelijke belangen; én
 - Artikel 3.3. lid 4 onderdeel b voor vogelrichtlijn soorten;
 - Artikel 3.8., lid 5, onderdeel b voor habitatrichtlijn soorten;
 - Artikel 3.10 lid 2 voor “andere soorten” voor het beschermingsregime “andere soorten” soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.
- Er is geen sprake van een wezenlijk effect op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Bij het toepassen van afwijkende mitigerende maatregelen, te weten mitigerende maatregelen die niet beschreven zijn in een BIJ12 kennisdocument, verdient het aanbeveling alsnog ontheffing aan te vragen. Indien het bevoegd gezag de voorgestelde mitigerende maatregelen goedkeurt, wordt door een “positieve afwijzing” afgegeven. Voor de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een quickscan en/of soortgericht onderzoek, activiteitenplan en, indien relevant, een compensatieplan noodzakelijk. In het activiteitenplan en een compensatieplan staan de bevindingen uit de quickscan en het soortgericht onderzoek vermeld en worden mitigerende maatregelen beschreven die uitgevoerd worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

2.3. BESCHERMING VAN NATURA 2000-GEBIEDEN

De Europese lidstaten hebben de verplichting om beschermingszones aan te wijzen. Deze beschermingszones worden toegewezen in het kader van de Europese vogelrichtlijn en/of habitatrichtlijn. Deze beschermingszones worden gevormd door de Natura 2000-gebieden. Ieder Natura 2000-gebied heeft specifieke instandhoudingsdoelstellingen in het kader van de Vogelrichtlijn en/of de habitatrichtlijn, dit betreft:

- De leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, of;
- De natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.

In het kader van de Wnb geldt een verbod op elk project binnen, of in de invloedssfeer van een Natura 2000-gebied die:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of;
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen

Activiteiten die een wezenlijk effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden hebben kunnen alleen doorgang vinden wanneer bevoegd gezag hiervoor een vergunning verleend.

2.4. BESCHERMING VAN NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft natuurgebieden en gebieden die zijn aangewezen als ecologische verbindingzones tussen natuurgebieden. De kenmerken en waarde van het NNN mogen, als gevolg van een projecten, niet wezenlijk worden aangetast. Voor projecten moeten alle mogelijke effecten op de kenmerken en waarde van NNN-gebieden getoetst worden.

2.5. BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden kunnen onder de Wnb vallen wanneer een houtopstand een oppervlakte belstlaat van 10 are (0,1ha) of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen onderstaande houtopstanden buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het verboden is een houtopstand geheel of gedeeltelijk te kappen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van vriend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

2.6. ZORGPLICHT

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermden) de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

3. METHODE

3.1. VOORONDERZOEK

Alvorens de QuickScan uit te voeren is vooronderzoek gedaan, het vooronderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van relevante informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten. Het vooronderzoek maakt gebruik van ondersteunende gegevens uit de NDFF (Nationale Databank Flora- en Fauna) via de applicatie QuickScanHulp (<3jaar), Waarneming.nl (<5jaar), Nederlands Soortenregister en soortverspreidingsatlassen van o.a. SOVON, RAVON en de Zoogdiervereniging. In Bijlage II zijn de resultaten te vinden van de QuickScanHulp als een overzicht van de gevonden soorten in een straal van 50 kilometer rond het plangebied.

3.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldonderzoek wordt op basis van voorkomende biotoop en ecologische kennis een inschatting gemaakt van de te verwachte soorten en de soorten die op voorhand uit te sluiten zijn. Bij het bepalen van de mogelijke effecten wordt rekening gehouden met de aard van de ingreep en de gevoeligheid van de soorten. Geschiktheid van potentiële vleermuis verblijven, foerageergebieden en vliegroutes worden bepaald aan de hand van de checklist Vleermuisprotocol 2021. Veldwaarnemingen zijn direct verwerkt in het NDFF-invoerportaal. Een overzicht van de weersomstandigheden tijdens het veldwerkbezoek is in Tabel 1 te vinden.

Datum bezoek:	Aanvang bezoek	Temperatuur	Wind	Bewolking	Neerslag
23-6-2022	13:30 uur	32°C	Z 16 km/u	Niet bewolkt	Droog (0cm)

Tabel 1: Kenmerken veldbezoek.

4. RESULTATEN EN EFFECTBEOORDELING

Bijlage II geeft een overzicht van de gebruikte NDFF-gegevens, in Bijlage III is een overzicht te vinden van de jaar rond beschermde verblijfplaatsen van vogels en de respectievelijke beschermingsregimes en in Bijlage IV is een overzicht van de vrijgestelde soorten voor Noord-Brabant te vinden.

Afbeelding 2: Overzicht waarnemingen flora en fauna

Biotoop	Ingreep	Wezenlijke invloed soorten
Bomen	(mogelijk) vellen	Vleermuizen (Vm) foerageergebied en verblijfplaatsen, Broedvogels (Vnl) verblijfplaatsen en functionele leefomgeving, Vnl-categorie 5
Plantsoenen/hagen/ruigte	(mogelijk) verwijderen	Vm foerageergebied, Egels-overige zoogdieren(E-oZ), Kleine marters (KM-oZ) en Steenmarter (SM-oZ)
Begroeiing	(mogelijk) ontgraven	Vm foerageergebied, Broedvogels (Vnl) functionele leefomgeving, Muizen-overige zoogdieren (M-oZ), Konijnen-overige zoogdieren (K-oZ), E-oZ, KM-oZ en SM-oZ
Huidige bebouwing	Verwijderen	Vm, Vnl-categorie 5

Tabel 2: Overzicht met aangetroffen biotopen en de wezenlijke invloed (W.Z.I.) op de te verwachte soorten als gevolg van de ingreep. Wanneer er geen ingreep is geeft de W.Z.I. een indruk van de te verwachten beschermde soorten.

4.2. VAATPLANTEN

4.2.1. VOORONDERZOEK

Uit NDFF gegevens blijken in een straal van 1 km rondom het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde vaatplanten. Verspreidingsgegevens duiden verder op de mogelijke aanwezigheid van blaasvaren en korensla (1).

4.2.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen, wel zijn soorten aangetroffen die indicatief zijn voor voedselrijke omstandigheden, waaronder gewoon langbaardgras, reukeloze kamille, ooievaarsbek, akkerdistel en speerdistel. Echter zijn ook veel soorten aangetroffen welke indicatief zijn voor voedselarme omstandigheden, waaronder vroege haver, jakobskruid, struisgras, hazenpootje en kale jonker. Dit wijst op wisselende voedingsomstandigheden binnen het plangebied. Een geschikte biotoop voor blaasvaren is niet aanwezig, blaasvaren komt voornamelijk voor op vochtige en half beschaduwde oude stadsmuren met kalkrijke

mortel (1). Deze zijn afwezig binnen het plangebied. Geschikt gebied voor de korensla is aanwezig binnen het plangebied in de vorm van braakliggend terrein in zonnige matig voedselrijke grond. Binnen het plangebied zijn echter geen exemplaren van deze soort aangetroffen. In dit kader kan de aanwezigheid van wettelijk beschermde vaatplanten worden uitgesloten.

4.2.3. EFFECTBEOORDELING

Binnen het plangebied zijn geen wettelijk beschermde planten soorten aangetroffen, negatieve effecten zijn uitgesloten.

4.3. VOGELS

Verblijfplaatsen die jaarlijks opnieuw (of jaar rond) in gebruik zijn door vogels zijn beschermd onder de Wnb, alsook alle bezette vogelnesten. Deze wettelijk beschermde status is ook van kracht in relatie tot de functionele leefomgeving van vogelsoorten. Tijdens de Quickscan wordt het plangebied op de aanwezigheid van vaste rust,- broed,- of verblijfplaatsen van vogels onderzocht.

4.3.1. VOORONDERZOEK

Volgens de NDFF-gegevens en verspreidingsgegevens van SOVON zijn verschillende vogelsoorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen binnen 1 km rondom het plangebied te verwachten. Dit betreft buizerd, huismus, ekster, zwarte kraai, grote bonte specht, gierzwaluw, ooievaar, sperwer, kramsvogel en groene specht en andere categorie 5 soorten. Daarnaast is de aanwezigheid van soorten die in de bredere omgeving voorkomen niet op voorhand uit te sluiten, dit betreft de roek. Van bosuil is weinig bekend over de verspreiding, echter lijkt het plangebied zeer geschikt voor deze soort, daarom is aanwezigheid van deze soort in eerste instantie ook niet uit te sluiten.

4.3.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere nesten aangetroffen in de bomen binnen de invloedssfeer van de ontwikkeling. De bezetting van deze (mogelijk houtduif)nesten is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Binnen het plangebied zijn meerdere bomen aanwezig, welke voor een groot deel bedekt zijn met klimop, deze groenstructuren kunnen als verblijfplaats dienen voor vogels, waaronder boomkruiper.

Gedurende het veldbezoek is nest indicierend gedrag waargenomen van een paartje scholeksters op het platte dak van de vervallen sportkantine. Een actief broedpaar hier is daarom zeer aannemelijk. Voor categorie 5 soorten pimpelmees en koolmees biedt het plangebied een geschikt habitat, echter zijn geen boomholtes (verblijfplaatsen) binnen deze grenzen aangetroffen. Aanwezigheid van verblijfplaatsen in de nabijgelegen woonwijken in de vorm van nestkasten is zeer aannemelijk. De afwezigheid van boomholtes wijst er ook op dat de grote bonte specht en de groene specht zich momenteel niet binnen het plangebied bevinden.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor roofvogels/uilen (buizerd/sperwer/bosuil), echter zijn geen horsten of grote boomholtes aangetroffen waardoor aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied uit te sluiten is. De open structuren van het plangebied maken een geschikt habitat voor ekster en zwarte kraai, echter zijn hier geen nesten van aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van huismussen en gierzwaluwen binnen het plangebied, aanwezigheid van deze soorten in de omliggende woonwijken is aannemelijk. Binnen het plangebied en de directe omgeving ervan zijn geen roekenkolonies aangetroffen, aanwezigheid van deze soort is uitgesloten.

Van de ooievaar ontbreekt een geschikt broedbiotoop binnen de grenzen van het plangebied. Op basis hiervan kan aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze soorten op voorhand worden uitgesloten. Van vele cat-5 soorten mist een geschikt broedbiotoop, voor kramsvogel, spreeuw en zwarte roodstaart is deze wel aanwezig, echter zijn geen nesten van deze soorten aangetroffen. Aanwezigheid van zwarte roodstaart in de directe omgeving van het plangebied is aannemelijk, door de aanwezigheid van mogelijke nestlocaties in de omliggende bebouwing.

4.3.3. EFFECTBEOORDELING

Als gevolg van de ontwikkeling zijn geen negatieve effecten te verwachten op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw, huismus en spreeuwen (cat-5). Er wordt immers geen ruimtelijk beslag op de verblijfplaatsen

gelegd. De aanwezigheid van roofvogels/uilen met jaarrond beschermde nesten is op voorhand uitgesloten, in dit kader zijn geen negatieve effecten te verwachten.

Op het platte dak van de vervallen sportkantine is een nest indicatieve waarneming gedaan van een broedend paar scholeksters. In meerdere bomen binnen het plangebied zijn nesten aangetroffen, waarvan bezetting niet is vastgesteld. Voor algemeen voorkomende broedvogels geldt dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn, mits tijdens de ontwikkeling rekening gehouden wordt met actieve broedgevallen van algemene soorten en soorten met categorie-5 beschermde nesten. Het verwijderen van actieve nesten/nestbouw is in strijd met de Wnb, in dit kader wordt geadviseerd het vellen van bomen buiten het broedseizoen (maart t/m augustus) uit te voeren. Voorafgaand aan de kap dient een broedvogel inspectie te worden uitgevoerd om broedgevallen uit te sluiten, ook broedgevallen buiten het “reguliere” broedseizoen zijn wettelijk beschermd. In dit kader wordt een broedvogel inspectie altijd geadviseerd.

4.4. VLEERMUIZEN

4.4.1. VOORONDERZOEK

Uit NDFF gegevens blijken binnen een straal van 1 km rondom het plangebied waarnemingen te zijn gedaan van gewone dwergvleermuis. Volgens verspreidingsgegevens (3) kunnen verder baardvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis hun verspreidingsgebied hebben in of nabij het plangebied. Alle in het wild levende vleermuizen zijn beschermd onder de Wnb-habitatrichtlijn art. 3.5.

4.4.2. VELDONDERZOEK VERBLIJFPLAATSEN

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit een netwerk van verschillende vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Gedurende het jaar wordt van meerdere typen verblijfplaatsen gebruik gemaakt, namelijk zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen. Een geschikte verblijfplaats kan meerdere type verblijfsfuncties vervullen.

De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren zijn gekomen vallen zowel onder gebouwbewonende- als boombewonende vleermuizen. In de bomen rondom het projectgebied zijn geen spechtgaten, holtes, lengte scheuren en/of schorsplaten waargenomen. Bij veel bomen is echter sprake van zeer dichte klimop tegen de stam en in de kroon van de boom, welke op zichzelf ook als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen kan dienen, maar ook eventueel aanwezige spechtgaten en/of andere holtes kan verbergen, welke als verblijfplaats kunnen dienen. Dit geldt voor o.a. de gewone grootoorvleermuis en franjestaart. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen kan daarom niet worden uitgesloten, binnen de kaders van het plangebied. De vervallen sportkantine binnen het plangebied beschikt over meerdere open stootvoegen en meerdere gaten in de bakstenen buitenmuur. Daarbij beschikt de bebouwing in de omliggende woonwijken over stootvoegen, (oudere) dakpandaken en dakkapellen. Hier kunnen gebouw bewonende vleermuizen gebruik van maken als verblijfplaats. Dit betreft o.a. gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis.

FOERAGEERGEBIEDEN EN VLEGROUTES

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen, watergangen en luwte van groenstructuren als foerageergebieden en/of vliegroute en zijn afhankelijk van lijnvormige elementen voor de verbinding van het foerageergebied met verblijfplaatsen.

Het plangebied vormt een zeer geschikt foerageergebied voor vleermuizen, in dit kader kan niet worden uitgesloten dat de bomen, de naastgelegen groenstroken en kruidenrijke velden deel uitmaken van een essentieel foerageergebied. De bomenrij langs de Lovensekanaaldijk en de Melis Stokestraat kunnen een essentiële vliegroute vormen voor de vleermuizen, om de omliggende foerageergebieden te bereiken.

4.4.3. EFFECTBEOORDELING

Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen zijn niet uitgesloten. Om het gebruik van de vervallen sportkantine als verblijfplaats inzichtelijk te krijgen, dient hier nader onderzoek naar uitgevoerd te worden. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen zijn

uitgesloten, mits de bomen met klimop (Afbeelding 2) behouden worden, anders dient ook hiervoor nader onderzoek naar verblijfplaatsen uitgevoerd te worden.

De aanwezigheid van essentiële vliegroutes en/of foerageergebieden kan niet op voorhand worden uitgesloten. Wanneer de bomen staand langs de Lovensekanaaldijk en Melis Stokestraat niet gehandhaafd kunnen worden is soortgericht onderzoek naar essentiële vliegroutes noodzakelijk. De bomenrij biedt een verbinding van de potentiële verblijfplaatsen in de (omliggende) gebouwen/bomen, naar het omliggende foerageergebied. Indien de bomen, omliggende groenstroken en de kruidenrijke velden niet behouden kunnen worden tijdens de ontwikkeling dient dit onderzoek te worden uitgebreid met een soortgericht onderzoek naar essentieel foerageergebied.

Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens de actieve periode (half mei t/m oktober) van vleermuizen tijdens de uren tussen zonsondergang- en opgang dient rekening gehouden te worden met de versturende werking van licht. Negatieve effecten op verblijfplaatsen, vliegroutes en/of foerageergebieden zijn niet uit te sluiten wanneer licht uitstraalt op groenelementen en/of potentiële verblijfplaatsen.

4.5. OVERIGE ZOOGDIEREN

4.5.1. VOORONDERZOEK

Waarnemingen uit NDFF binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied duiden op de aanwezigheid van eekhoorn en vrijgestelde soorten egel, bosmuis en konijn. Uit het vooronderzoek van NDFF en verspreidingsgegevens is gebleken dat marterachtigen niet voor zullen komen binnen het gebied en de directe omgeving. Echter zijn deze soorten wel meegenomen in deze quickscan, gezien het gebied voor een aantal soorten zeer geschikt is.

4.5.2. VELDONDERZOEK

Het is niet uit te sluiten dat het projectgebied binnen leefgebied van eekhoorn valt, eekhoornnesten zijn echter binnen de invloedssfeer van het plangebied niet aangetroffen. Tevens zijn er geen vraatsporen vastgesteld.

Aanwezigheid van de vrijgestelde soorten egel, bosmuis en konijn kunnen niet worden uitgesloten, het plangebied vormt een zeer geschikt leefgebied voor de egel. Het halfopen karakter van de groenstrook met mantelstructuren biedt een geschikt biotoop voor het konijn, daarbij zijn graaf- en poepsporen van deze soort gevonden binnen het plangebied. Aanwezigheid van algemene soorten zoals huismuis en bosmuis zijn niet op voorhand uit te sluiten. Aan de rand van de velden zijn meerdere holen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van deze soorten.

Voor de steenmarter is een geschikt biotoop aanwezig, zijn voorkeur gaat namelijk uit naar parklandschappen, waarbij gebouwen in de omgeving aanwezig zijn. De vervallen sportkantine zou als potentiële geschikte verblijfplaats kunnen dienen voor deze soort. Langs de zuidelijke bomenrij is een zeer dichte groenstrook aanwezig, welke mogelijk geschikt habitat en verblijfplaatsen bieden aan bunzing en hermelijn. De groenstroken en de bomenrijen vormen geschikte lijnvormige dekking biedende structuren, die essentieel zijn voor deze marterachtigen. De aanwezigheid van das kan op voorhand worden uitgesloten doordat er geen burchten zijn vastgesteld binnen de invloedssfeer van de ontwikkeling en gezien het stedelijk gebied geen geschikt habitat vormt voor deze soort.

4.5.3. EFFECTBEOORDELING

Wanneer als gevolg van de ontwikkeling groenstroken niet behouden kunnen blijven zijn negatieve effecten op steenmarter, hermelijn, bunzing, konijn, bosmuis en egel niet uit te sluiten. De ontwikkeling heeft betrekking op een relatief groot areaal (ca. 4ha) van het beschikbare leefgebied. In dit kader is soortgericht onderzoek naar het voorkomen van kleine marters en steenmarters noodzakelijk (2).

Aanwezigheid van konijn en bosmuis binnen het plangebied is door de aanwezigheid van holtes en andere sporen, niet uit te sluiten. Deze soorten zijn vrijgesteld van verbodsbepalingen, echter dient het zorgvuldig handelen ten aanzien van deze soorten te worden geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Voor eekhoorn zijn geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van de ontwikkeling, wel dient het zorgvuldig handelen ten aanzien van deze soorten te worden geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Voor de egel geldt dat deze soort is vrijgesteld van verbodsbepalingen, echter wordt geadviseerd om nadrukkelijk rekening te houden met de egel tijdens de ontwikkeling. De egel heeft enkele jaren te maken met een achteruitgang in aantalsontwikkeling. In dit kader wordt geadviseerd het zorgvuldig handelen ten aanzien van egels te borgen in een ecologisch werkprotocol en werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode (oktober t/m mei) van deze soort. Tevens verdient het aanbeveling om tijdens de herinrichting rekening te houden met de habitatseisen van de egel.

4.6. AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSEN

4.6.1. VOORONDERZOEK

Uit NDFF gegevens blijkt dat binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied geen waarnemingen zijn van beschermde amfibieën, reptielen en/of vissen. Verspreidingsgegevens duiden op mogelijk verspreidingsgebied van de grote modderkruiper, vinpootsalamander, levendbarende hagedis, alpenwatersalamander, kamsalamander en rugstreeppad.

4.6.2. VELDONDERZOEK

Op ca. 25m van het plangebied wordt een potentieel geschikt voortplantingswater aangetroffen voor amfibieën. Echter door de aanwezige beschoeiing langs het water, welke amfibiesoorten weerhoudt om uit het water te komen, is aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied en de directe omgeving uitgesloten. De zuidelijke strook ruigte binnen het plangebied kan fungeren als een geschikt winterbiotoop voor amfibieën, echter door de afwezigheid van deze soorten binnen het plangebied en de omgeving en gezien deze strook buiten de ontwikkelingsgrenzen valt, zijn negatieve effecten op het winterbiotoop van wettelijk beschermde amfibieën uitgesloten. Een geschikt biotoop voor grote modderkruiper, kamsalamander, vinpootsalamander, alpenwatersalamander en de pionier soort rugstreeppad ontbreekt, in dit kader is aanwezigheid op voorhand uitgesloten. Voor reptielen en wettelijk beschermde vissen ontbreekt een geschikt leefgebied.

4.6.3. EFFECTBEOORDELING

Negatieve effecten op beschermde amfibieën, reptielen en vissen zijn uitgesloten. Er wordt geen beslag gelegd op het voortplantingsbiotoop of winterbiotoop van amfibieën.

4.7. ONGEWERVELDEN

4.7.1. VOORONDERZOEK

Op basis van NDFF gegevens zijn binnen een straal van 1 km rondom het plangebied waarnemingen gedaan van de beschermde soort ongewervelde teunisbloempijlstaart. Op basis van verspreidingsgegevens kan de nationaal beschermde bruine eikenpage en bosbeekjuffer voorkomen. Over de verspreiding van de iepenpage en de grote vos is weinig bekend, gezien de aanwezigheid van hun waardplant de iep is aanwezigheid van deze soort niet uit te sluiten. Daarom worden deze ook meegenomen in de quickscan.

4.7.2. VELDONDERZOEK

Binnen het open plangebied zijn zaailingen van eik aangetroffen en is een bosrand aanwezig, wat geschikt habitat maakt voor de bruine eikenpage, aanwezigheid van deze soort is daarom niet uit te sluiten binnen het plangebied. Geschikt habitat voor de bosbeekjuffer en waardplanten van de teunisbloempijlstaart ontbreekt binnen de grenzen van het projectgebied.

4.7.3. EFFECTBEOORDELING

Aanwezigheid van nationaal beschermde soorten bruine eikenpage, iepenpage en grote vos binnen het plangebied is niet uitgesloten, door de aanwezigheid van hun waardplanten. Wanneer deze waardplanten niet behouden kunnen blijven bij de ontwikkeling dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten uitgevoerd te worden.

Afbeelding 3: Impressie projectgebied, met de klok mee; 1: Vervallen sportkantine; 2: De zuidelijke bomengroep met dichte groenstructuren; 3: De gaten in de buitenmuur van de sportkantine; 4: Een van de dichtbegroeide velden met in de achtergrond de tribune.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. HOOFDCONCLUSIES

- Binnen het plangebied zijn nesten aangetroffen (van mogelijk houtduif), daarbij is een nest indicatieve waarneming gedaan van scholekster. Negatieve effecten op (broedgevallen van) vogels kunnen worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (half maart – augustus). Zie voor randvoorwaarden paragraaf 5.2.1 Vogels;
- Negatieve effecten op essentiële vliegroutes kunnen niet worden uitgesloten wanneer de bomen staand langs de Lovensekanaaldijk en Melis Stokestraat niet behouden kunnen blijven. Indien dit het geval is, is soortgericht onderzoek naar essentiële vliegroutes noodzakelijk;
- Negatieve effecten op essentieel foerageergebied kan niet worden uitgesloten wanneer de bomen staand langs de Lovensekanaaldijk en Melis Stokestraat, de omliggende groenstroken en kruidenrijke velden niet behouden kunnen worden. Soortgericht onderzoek naar essentieel foerageergebied is noodzakelijk wanneer dit het geval is;
- Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten wanneer de bomen met klimop vervallen. Soortgericht onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is in dit geval noodzakelijk;
- Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen zijn niet uitgesloten wanneer de sportkantine gesloopt zal worden bij de ontwikkeling. Soortgericht onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is daarom noodzakelijk;
- Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens de actieve periode (half mei t/m oktober) van vleermuizen tijdens de uren tussen zonsondergang- en opgang dient rekening gehouden te worden met de versturende werking van licht;
- Negatieve effecten op steenmarter en kleine marters (hermelijn en bunzing) zijn niet uitgesloten wanneer groenstroken niet behouden kunnen blijven. Soortgericht onderzoek naar het voorkomen van kleine marters en steenmarters is in dit geval noodzakelijk;
- Negatieve effecten op vrijgestelde soorten konijn, bosmuis en egel zijn ook niet uitgesloten wanneer de groenstroken niet behouden worden. Zorgvuldig handelen t.a.v. deze soorten en de eekhoorn dient meegenomen te worden in een ecologisch werkprotocol;
- Negatieve effecten op bruine eikenpage, iepenpage en grote vos is niet uitgesloten. Wanneer hun waardplanten (jonge eikopstand en iep) niet behouden kunnen blijven bij de ontwikkeling dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten uitgevoerd te worden;
- De aanwezigheid en/of negatieve effecten op overige soorten en soortgroepen kan worden uitgesloten;
- De Wnb is niet van toepassing op de te vellen houtopstanden, deze staan binnen de bebouwde kom bomen en vallen in dit kader onder het gemeentelijke beleid;
- In alle gevallen dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht onder Wnb. Geadviseerd wordt de zorgplicht te borgen middels een ecologisch werkprotocol, opgesteld door een ter zake kundig ecooloog.

5.2. RANDVOORWAARDEN

5.2.1. VOGELS

Bij de uitvoering van de kapwerkzaamheden dient rekening gehouden te worden met algemeen voorkomende vogels die (kunnen) gaan broeden binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd (tijdens het broedseizoen en daarbuiten). Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m augustus. Afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden kan het broedseizoen eerder of later beginnen en eindigen. Broedende vogels mogen niet worden verstoord. Om overtreding van verbodsbepalingen uit te sluiten wordt geadviseerd om de kapwerkzaamheden geheel vóór het broedseizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, is het verstandig de kapwerkzaamheden ruim vóór aanvang van het broedseizoen te laten starten. Dit voorkomt overtreding onder Wnb doordat wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen. Wanneer kapwerkzaamheden volledig binnen het broedseizoen doorgang moeten vinden en

het niet mogelijk is om mitigerende maatregelen te nemen, dient het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden door een ter zake kundig ecooloog. Het risico hierbij is dat versturende werkzaamheden geen doorgang kunnen vinden en uitgesteld dienen te worden totdat de vogels zijn uitgebroed en/of het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2. VLEERMUIZEN

Bij het toepassen van bouwverlichting en het aanleggen van nieuwe verlichting dient rekening gehouden te worden met negatieve effecten op vleermuizen [4]. Om de negatieve effecten van ALAN (Artificial Light At Night) uit te sluiten wordt geadviseerd om mitigerende maatregelen te gebruiken en toekomstige verlichting vleermuis vriendelijk aan te leggen. Dit houdt in dat:

- Verlichtingspalen niet hoger zijn dan de onderzijde van de boomkronen;
- Armaturen naar beneden gericht zijn om uitstraling naar kronen voorkomen. Bij voorkeur alleen gericht zijn op daar waar licht noodzakelijk is;
- Het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (Vleermuisvriendelijke verlichting amberkleurige led verlichting). Bijvoorbeeld batlamp van Rijkswaterstaat;
- Er geen uitstraling van bouwverlichting op groenelementen is tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal maart t/m oktober).

5.3. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN VLEERMUIZEN

Om de aanwezigheid van essentiële vliegroutes en/of foerageergebied van vleermuizen te stellen dient een soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Het onderzoeken naar essentiële vliegroutes en/of foerageergebied dient conform vleermuisprotocol 2021 [3] uitgevoerd te worden. Hierbij zijn twee gerichte veldbezoeken noodzakelijk, waarbij één ecooloog minimaal 75% van het te onderzoeken object moet kunnen overzien. Wanneer dit niet het geval is dient een extra veldwerker ingezet te worden, tot voldoende inspanning aantoonbaar behaald is

Om essentieel foerageergebied (en vliegroutes) vast te stellen zijn twee veldbezoeken noodzakelijk, deze kunnen simultaan worden uitgevoerd met de verblijfplaats onderzoeken. De veldbezoeken dienen uitgevoerd te worden in de periode half mei t/m september:

- Vliegroutes: 2x 2 uur, waarvan 1x in de kraamperiode. Interval 8 weken;
- Foerageergebied: 2x 2uur, waarvan 1x in de kraamperiode. Interval 8 weken;
- Verblijfplaatsen: 5x 2uur, waarvan 1x in de ochtend, 1x in de kraamperiode en 1x in juni (om zowel kraam-, zomer- en paarverblijfplaats samen te pakken). Interval 20 dagen.

Weersomstandigheden dienen minimaal te voldoen aan de eisen van het vleermuisprotocol 2021, planning is in dit kader afhankelijk van intervallen en klimatologische omstandigheden. Wanneer optimale intervallen niet gehanteerd kunnen worden zijn suboptimale intervallen conform vleermuisprotocol 2021 geoorloofd

6. NATUURINCLUSIEF HERINRICHTEN

Onderstaand wordt, als aanvulling op de quickscan, als vrijblijvend ecologisch advies gegeven. Het betreft maatregelen ter verbetering van de ecologische situatie in het plangebied om zo biodiversiteit in de bewoonde omgeving te bevorderen. Hierbij is het van belang aan te sluiten op bestaande ecologische waarde in de directe omgeving. De directe omgeving blijkt een zeer geschikte habitat voor huismussen te zijn, bovendien zijn er op verschillende locaties geschikte plantsoenen voor egels en kleine marters aangetroffen. Bij de herinrichting kan worden ingestoken om deze elementen te versterken.

De huismus is een algemeen voorkomende standvogel in Nederland die sterk gebonden is aan de mens. Doorgaans vindt de huismus nestplekken onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Foerageren gebeurt in de regel op korte afstand van het nest (circa 50m) struikgewassen en bomen. De huismus maakt in de winter gebruik van groenblijvende heesters, struiken en gevelbegroeiing als verblijfplaats. Daarnaast wordt in de winter ook gebruik gemaakt van verblijfplaatsen onder dakpannen en in gebouwen. De functionele leefomgeving van huismussen is van groot belang voor het voorkomen van de soort, hierbij dient in de directe omgeving voldoende voedselvoorziening, groenblijvende planten (hagen gevelbedekking, heesters), drinkplaatsen, open zandige plekken en plekken waar kleine steentjes/grit gevonden kan worden.

De leefomgeving van huismussen kan in de nieuwe woonwijk versterkt worden door het extensiever beheren van de aanwezige grasvelden en groenstroken. Hierdoor zijn er komen zaden en insecten beschikbaar in de broedperiode, doordat de biodiversiteit van insecten en planten ondersteund wordt. Tevens kan een grote impuls gegevens worden door het realiseren van een groter aanbod van schuilplaatsen. Dit betreft voornamelijk groen met name groenblijvende hagen, een soorten met doorns zoals meidoorn en sleedoorn bieden goede verblijfplaatsen. Tevens kan gedacht worden aan verticaal groen bestaande uit inheemse klimplanten o.a. klimop en hop te verrijken binnen het plangebied. Daarnaast kan het aanbod in foerageergelegen heden worden vergroot door het nieuwe wegdek in klinker verharding uit te voeren, tussen de klinker kunnen huismussen zaden vinden. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met het beheren van de groenstructuren. Snoeien gefaseerd uitgevoerd te worden over meerdere jaren verdeeld en altijd buiten het broedseizoen. Hierdoor zijn er altijd voldoende schuilmogelijkheden beschikbaar.

Het realiseren van meer schuil,- en foerageergelegenheden rondom de nieuwe bebouwing kan ook het leefgebied van egels en kleine marters een positieve impuls geven. Voor kleine marters kunnen ongemaaide stroken (3 jaar ongemaaid) geschikte verbinden bieden met voldoende dekkende structuren om makkelijker door het plangebied te bewegen. Tevens kan in de gebruiksfase worden gekozen om meer bladeren onder de nieuwe hagen te behouden zodat het makkelijker is voor egels om winterrustplaatsen te vinden. Hierbij is het van belang het bladafval in het najaar te laten liggen. Daarnaast kunnen in diepere rustige haagstructuren en in de “bosranden” in de nabijgelegen groenstroken (zuidelijk deel) takkenrillen worden aangebracht om veilige winterrustlocaties aan te bieden voor egels en rust- en verblijfplaatsen voor kleine marters. In de nieuwe tuinen kunnen doorgangen voor egels gecreëerd worden, door geen dichte hekken of muren te plaatsen als tuinafscheidingen.

Daarbij kunnen nestlocaties voor vogelsoorten als zwarte roodstaart en scholekster bevorderd worden door bij de nieuwbouw platte daken te realiseren. Ook kan aanwezigheid van o.a. zwarte roodstaart, gierzwaluw en gebouw bewonende vleermuizen bevorderd worden door het plaatsen/ophangen van nestkasten langs/in de nieuwe bebouwing.

LITERATUUR

1. FLORON. [Online] [Citaat van: 18 Maart 2020.] www.floron.nl.
2. Bouwens, Sander. *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. sl : Zoogdiervereeniging, 2017.
3. Spoelstra, K., van Grunsven, R. H., Ramakers, J. J., Ferguson, K. B., Raap, T., Donners, M., ... & Visser, M. E. *Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat presence is affected by white and green, but not red light*. . sl : Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences, 284(1855), 20170075, 2017.
4. BIJ12. *Kennisdocument Gierzwaluw*. Utrecht : BIJ12, 2017.
5. —. *Kennisdocument Ruige Dwergvleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
6. —. *Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
7. Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. *Handleiding Sovon Broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels*. . Nijmegen : Sovon Vogelonderzoek Nederland, 2016.
8. Bureaus, Vleermuisvakberaad Netwerk Groene. *Vleermuisprotocol*. sl : www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereeniging.nl, 2021.
9. BIJ12. *Kennisdocument Das*. Utrecht : BIJ12, 2017.
10. —. *Kennisdocument Rosse Vleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
11. Broekmeyer, M.E.A., et al. *Effectenindicator soorten*. Wageningen : Alterra, 2013.
12. Eekhoorn. [Online] Zoogdieren Vereniging. [Citaat van: 8 Januari 2020.] <https://www.zoogdiervereeniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>.
13. BIJ12. *Kennisdocument Watervleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
14. Verspreidingsatlas. [Online] NDFF. [Citaat van: 17 Maart 2020.] <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
15. Waarnemingen.nl. *waarnemingen.nl*. [Online] [Citaat van: 17 Maart 2020.] <https://waarneming.nl>.
16. Dietz, C. en A., Kiefer. *Veldgids Vleermuizen van Europa*. Zeist : KNNV Uitgeverij, 2017.
17. RAVON. [Online] [Citaat van: 18 Maart 2020.] www.ravon.nl.
18. SOVON. [Online] [Citaat van: 18 Maart 2020.] www.sovon.nl.
19. BIJ12. *Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
20. De Vlinderstichting. [Online] <https://www.vlinderstichting.nl/>.
21. De Zoogdierenvereniging. [Online] www.zoogdierenvereniging.nl.

BIJLAGE I
FF WAARNEMINGEN

- FF Waarnemingen
- Nest broedvogel (algemeen)
 - Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen
 - Potentiële vliegroutes vleermuizen
 - Klimop
 - Alle bomen
 - Plangebied

BIJLAGE II

RESULTATEN NDFF

Naam	Groep	Beschermingsregime
Aalscholver	Vogels	Wnb-vrl
Absintalsem	Vaatplanten	Rode lijst
Beemdkroon	Vaatplanten	Rode lijst
Blauwe kiekendief	Vogels	Rode lijst
Blauwe reiger	Vogels	Wnb-vrl
Boerenwaluw	Vogels	Wnb-vrl, Rode lijst
Bolderik	Vaatplanten	Rode lijst
Bonte vliegenvanger	Vogels	
Bonte wespbij	Ongewervelde	Rode lijst
Boomklever	Vogels	Wnb-vrl
Boomkruiper	Vogels	Wnb-vrl
Boomvalk	Vogels	Rode lijst
Bosaardbei	Vaatplanten	Rode lijst
Bosmuis	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten
Bosrietzanger	Vogels	Wnb-vrl
Bostulp	Vaatplanten	Rode lijst
Bosuil	Vogels	Wnb-vrl
Bruin blauwtje	Ongewervelde	Rode lijst
Bruine kikker	Amfibieën	Wnb-andere soorten
Bruine slobkousbij	Ongewervelde	Rode lijst
Buizerd	Vogels	Wnb-vrl
Bunzing	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten, Rode lijst
Donkergroene basterdwederik	Vaatplanten	Rode lijst
Dubbelloof	Vaatplanten	Rode lijst
Dwergspitsmuis	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten
Ekster	Vogels	Wnb-vrl
Fitis	Vogels	Wnb-vrl
Fuut	Vogels	Wnb-vrl
Gaai	Vogels	Wnb-vrl
Gele kornoelje	Vaatplanten	Rode lijst
Gele kwikstaart	Vogels	Rode lijst
Gewone agrimonie	Vaatplanten	Rode lijst
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	Wnb-hrl
Gewone pad	Amfibieën	Wnb-andere soorten
Gewone tubebij	Ongewervelde	Rode lijst
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	Wnb-hrl
Gierzwaluw	Vogels	Wnb-vrl
Grasmus	Vogels	Wnb-vrl
Graspieper	Vogels	Rode lijst
Grauwe vliegenvanger	Vogels	Rode lijst
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	Wnb-andere soorten
Groene specht	Vogels	Wnb-vrl
Groenling	Vogels	Wnb-vrl
Grote bonte specht	Vogels	Wnb-vrl
Grote Canadese gans	Vogels	Wnb-vrl

Naam	Groep	Beschermingsregime
Grote gele kwikstaart	Vogels	Wnb-vrl
Grote koekoekshommel	Ongewervelde	Rode lijst
Grote lijster	Vogels	Rode lijst
Grote zaagbek	Vogels	Wnb-vrl
Havik	Vogels	Wnb-vrl
Heggenmus	Vogels	Wnb-vrl
Heidewespbij	Ongewervelde	Rode lijst
Holenduif	Vogels	Wnb-vrl
Hop	Vogels	Rode lijst
Houtduif	Vogels	Wnb-vrl
Huiskrekel	Ongewervelde	Rode lijst
Huismus	Vogels	Wnb-vrl, Rode lijst
Huisspitsmuis	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten
Huiszwaluw	Vogels	Wnb-vrl, Rode lijst
IJsvogel	Vogels	
Jeneverbes	Vaatplanten	Rode lijst
Kamgras	Vaatplanten	Rode lijst
Kamsalamander	Amfibieën	Wnb-hrl, Rode lijst
Kauw	Vogels	Wnb-vrl
Keep	Vogels	Rode lijst
Kievit	Vogels	Wnb-vrl
Kleine bonte specht	Vogels	Wnb-vrl
Kleine karekiet	Vogels	Wnb-vrl
Kleine parelmoervlinder	Ongewervelde	Rode lijst
Kleine plevier	Vogels	Wnb-vrl
Kleine ratelaar	Vaatplanten	Rode lijst
Kleine watersalamander	Amfibieën	Wnb-andere soorten
Kneu	Vogels	Rode lijst
Koekoek	Vogels	Wnb-vrl
Kokmeeuw	Vogels	Wnb-vrl
Koolmees	Vogels	Wnb-vrl
Korenbloem	Vaatplanten	Rode lijst
Krabbenscheer	Vaatplanten	Rode lijst
Kramsvogel	Vogels	Rode lijst
Kuifeend	Vogels	Wnb-vrl
Laatvlieger	Zoogdieren, Vleermuizen	Wnb-hrl, Rode lijst
Leptocerus	Ongewervelde	Rode lijst
Limnephilus	Ongewervelde	Rode lijst
Meerkoet	Vogels	Wnb-vrl
Meervleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	Wnb-hrl
Merel	Vogels	Wnb-vrl
Neureclipsis	Ongewervelde	Rode lijst
Oeverloper	Vogels	Rode lijst
Oeverzwaluw	Vogels	Rode lijst
Onderaardse klaver	Vaatplanten	Rode lijst
Ooievaar	Vogels	
Oosterse morgenster	Vaatplanten	

Naam	Groep	Beschermingsregime
Oranje zandoogje	Ongewervelde	Rode lijst
Paapje	Vogels	Rode lijst
Pijlstaart	Vogels	Rode lijst
Pimpelmees	Vogels	Wnb-vrl
Putter	Vogels	Wnb-vrl
Ransuil	Vogels	Rode lijst
Rapunzelklokje	Vaatplanten	Rode lijst
Ree	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten
Rietgors	Vogels	Wnb-vrl
Rietzanger	Vogels	Wnb-vrl
Ringmus	Vogels	Rode lijst
Roek	Vogels	
Roodborst	Vogels	Wnb-vrl
Roodborsttapuit	Vogels	Wnb-vrl
Roodsprietwespbij	Ongewervelde	Rode lijst
Rosse vleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	Wnb-hrl
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren, Vleermuizen	Wnb-hrl
Scholekster	Vogels	Wnb-vrl
Slechtvalk	Vogels	Wnb-vrl
Sperwer	Vogels	Wnb-vrl
Spotvogel	Vogels	Wnb-vrl, Rode lijst
Spreeuw	Vogels	Wnb-vrl
Steenanjer	Vaatplanten	Rode lijst
Steenuil	Vogels	Wnb-vrl, Rode lijst
Stekelbrem	Vaatplanten	Rode lijst
Stengelloze sleutelbloem	Vaatplanten	Rode lijst
Stenophylax	Ongewervelde	Rode lijst
Tapuit	Vogels	Rode lijst
Teunisbloempijlstaart	Ongewervelde	Wnb-hrl
Tijftjaf	Vogels	Wnb-vrl
Torenkruid	Vaatplanten	Rode lijst
Torenvalk	Vogels	Rode lijst
Tripmadam	Vaatplanten	Rode lijst
Tuinfluit	Vogels	Wnb-vrl
Tureluur	Vogels	Rode lijst
Turkse tortel	Vogels	Wnb-vrl
Veldleeuwerik	Vogels	Rode lijst
Veldmuis	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten
Veldsalie	Vaatplanten	Rode lijst
Vierlijneendagsvlieg	Ongewervelde	Rode lijst
Vink	Vogels	Wnb-vrl
Visdief	Vogels	Rode lijst
Vos	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten
Vuurgoudhaan	Vogels	Wnb-vrl
Waterhoen	Vogels	Wnb-vrl
Wezel	Overige zoogdieren	Wnb-andere soorten, Rode lijst
Wilde eend	Vogels	Wnb-vrl

Naam	Groep	Beschermingsregime
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	Rode lijst
Winterkoning	Vogels	Wnb-vrl
Wintertaling	Vogels	Rode lijst
Witte munt	Vaatplanten	Rode lijst
Zacht vetkruid	Vaatplanten	Rode lijst
Zanglijster	Vogels	Wnb-vrl
Zeearend	Vogels	Rode lijst
Zeegerst	Vaatplanten	Rode lijst
Zomerklokje	Vaatplanten	Rode lijst
Zwarte kraai	Vogels	Wnb-vrl
Zwarte mees	Vogels	Wnb-vrl, Rode lijst
Zwarte roodstaart	Vogels	Wnb-vrl
Zwartkop	Vogels	Wnb-vrl

BIJLAGE III

JAARROND BESCHERMDE NESTEN

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten voor vogels is een beleidsdocument dat voortvloeit uit de voormalige Flora- en faunawet en meegenomen is onder de Wet natuurbescherming. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn en de nesten van soorten onder categorie 5 beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn.

Onderstaande categorieën gelden voor alle provincies behalve Limburg. Provincie Limburg heeft een andere indeling van categorieën

- **Categorie 1:** Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
- **Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
- **Categorie 3:** Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
- **Categorie 4:** Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
- **Categorie 5:** Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De provincie Limburg hanteert een andere indeling van de categorieën en is voor een aantal soorten de nesten niet langer jaarrond beschermd (categorie 0):

- **Categorie 1:** Jaarrond gebruikte nesten
- **Categorie 2:** Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing
- **Categorie 3:** Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest
- **Categorie 4:** Vogel die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Steenuil	Athene noctua	Categorie 1
Roek	Corvus frugilegus	Categorie 2
kramsvogel	Apus apus	Categorie 2
Huisemus	Passer domesticus	Categorie 2
Kerkuil	Tyto alba	Categorie 3
Oehoe	Bubo bubo	Categorie 3
Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	Categorie 3
Ooievaar	Ciconia ciconia	Categorie 3
Slechtvalk	Falco peregrinus	Categorie 3
Sperwer	Accipiter nisus	Categorie 4
Boomvalk	Falco subbuteo	Categorie 4
Havik	Accipiter gentilis	Categorie 4
Ransuil	Asio otus	Categorie 4

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Gauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
Hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	Categorie 5
Koolmees	<i>Parus major</i>	Categorie 5
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Categorie 5
Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Categorie 5
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	Categorie 5
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	Categorie 5
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Categorie 5
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Categorie 5
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Categorie 5
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Categorie 5
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Categorie 5
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Categorie 5
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Categorie 5
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
Raaf	<i>Corvus corax</i>	Categorie 5
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Categorie 5
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5

BIJLAGE IV

VRIJGESTELDE SOORTEN

Provincie:												
Soort:	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bastaardkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bosmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bruine kikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bunzing	X	X	X	X		X		X	X	X		X
Dwergmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dwergspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone pad	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hermelijn	X	X	X	X		X		X	X	X		X
Huisspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleine watersalamander	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konijn	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Meerkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ondergrondse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Ree	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rosse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Steenmarter	X											(4)
Tweekleurige bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Veldmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Wezel	X	X	X	X		X		X	X	X		X
Wild zwijn											X	
Woelrat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hazelworm												(1)
Levendbarende hagedis												(2)
Eekhoorn												(3)

Tabel 3: (1) = vrijgesteld in juli t/m september, (2) = 15 aug t/m 15 okt, (3) = maart-april en juli t/m november, (4) = 15 aug t/m feb. Groene high light betreft de relevante provincie